

PHONETIC CHARACTERISTICS OF TABOOS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES

Ibragimova Sugdiyona

Master's student of Termiz state pedagogical institute

E-mail: ibragimovasugdiyona3@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11473609>

ARTICLE INFO

Received: 24th May 2024

Accepted: 30th May 2024

Online: 31th May 2024

KEY WORDS

Phonetic analysis, taboo, phonology, vowels, consonants, dynamics of sounds, intonation, accent, regional accent.

ABSTRACT

In this article, the phonetic features of English and Uzbek languages are studied, and the unique features of the vowel system, consonant structures and language harmony that exist in each of them are highlighted. The discussion also explores the cultural taboos associated with specific sounds or words in both languages and highlights the importance of understanding and respecting these linguistic nuances for effective communication. By exploring how phonetic features intersect with social norms and traditions related to taboo language in English and Uzbek contexts, students will gain an understanding of intercultural communication strategies that increase sensitivity and awareness when communicating with speakers of different languages.

INGLIZ VA O`ZBEK TILLARIDA TABULARNING FONETIK XUSUSIYATLARI

Ibragimova So`g`diyona

Termiz davlat pedagogika instituti magistranti

E-mail: ibragimovasugdiyona3@gmail.com

ARTICLE INFO

Received: 24th May 2024

Accepted: 30th May 2024

Online: 31th May 2024

KEY WORDS

Fonetik tahlil, tabu, fonologiya, unli tovushlar, undosh tovushlar, tovushlar dinamikasi, intonatsiya, urg`u, mintaqaviy urg`u.

ABSTRACT

Ushbu maqolada ingliz va o`zbek tillarining fonetik xususiyatlari o`rganilib, har birida mavjud bo`lgan unlilar tizimi, undosh tuzilmalari va til uyg`unligining o`ziga xos xususiyatlari yoritilgan. Muhokama, shuningdek, har ikki tildagi o`ziga xos tovushlar yoki so`zlar bilan bog`liq madaniy tabularni o`rganib chiqadi va samarali muloqot uchun ushbu lingvistik nuanslarni tushunish va hurmat qilish muhimligini ta'kidlaydi. Fonetik xususiyatlarning ingliz va o`zbek kontekstlarida tabu tili bilan bog`liq ijtimoiy me`yorlar va an'analar bilan qanday kesishishini o`rganish orqali o`quvchilar turli tildagi ma'ruzachilar bilan muloqotda sezgirlik va xabardorlikni oshiruvchi madaniyatlararo muloqot strategiyalari haqida tushunchaga ega bo`ladilar.

EURASIAN JOURNAL OF TECHNOLOGY AND INNOVATION

Innovative Academy Research Support Center

Open access journal

www.in-academy.uz

Kirish. Haqorat va qo'pol iboralarni o'z ichiga olgan tabu tili madaniy va ijtimoiy ahamiyatiga ko'ra tilshunoslikning o'ziga xos yo'nalishi bo'lib xizmat qiladi. Tabu tilining fonetik xususiyatlari bu so'zlarning qanday qabul qilinishi va muloqotda ishlatilishiga chuqur ta'sir qiladi. Ushbu ilmiy maqola ingliz va o'zbek tillaridagi tabularning fonetik xususiyatlarini o'rganish va solishtirishga qaratilgan. Avvalgi tadqiqotlar tabu tilning semantik jihatlarini o'rgangan bo'lsa-da, uning fonetik xususiyatlariga kam e'tibor berilgan. So'zlovchilarning tabu so'zlarini qanday ifodalashini tushunish, bu so'zlarning hissiy intensivligini, shuningdek, g'azab, umidsizlik yoki boshqa kuchli his-tuyg'ularni ifodalashda qanday ishlatilishini yoritish mumkin. Ushbu tadqiqotda biz ingliz va o'zbek tillaridagi tabular namunasida mavjud bo'lgan fonetik qoliplarni intonatsiya, urg'u naqshlari, unli tovushning cho'zilishi yoki undoshlar to'plamining qisqarishi kabi omillarni o'rganish orqali tahlil qilamiz. Ingliz tili va O'zbekistonning til amaliyoti kabi madaniy kelib chiqishi o'ziga xos tillar bo'yicha ushbu fonetik xususiyatlarni solishtirish orqali tabular madaniy me'yorlarga ko'ra lingvistik jihatdan qanday farqlanishi haqida tushuncha beradi.

Ushbu tadqiqot nafaqat nutq ishlab chiqarishni tushunishimizga yordam beradi, balki tabularning artikulyatsiyasidagi tillararo farqlar haqida qimmatli fikrlarni ham beradi. Ushbu fonetik xususiyatlarni o'rganish tilning ijtimoiy o'zaro munosabatlarni qanday shakllantirishi va turli jamiyatlarda aniq ifodaga nisbatan madaniy munosabatni aks ettirishi haqida yangi istiqbollarni taklif qilishi mumkin.

Ingliz tili boy va rang-barang til bo'lib, uning o'ziga xos tovush naqshiga hissa qo'shadigan keng fonetik xususiyatlarga ega. Ingliz fonetikasining muhim jihatlaridan biri unli va undosh tovushlarning mavjudligi bo'lib, ular so'zлarni shakllantirish va ma'noni etkazishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ingliz unlilari qisqa va cho'ziq unlilarga bo'linadi, talaffuzdagi o'zgarishlarga urg'u va mintaqaviy urg'u kabi omillar ta'sir ko'rsatadi. Ingliz fonetikasining yana bir e'tiborga molik xususiyati uning bir bo'g'in ichidagi ikkita unli tovushning kombinatsiyasi bo'lgan diftonglarning murakkab tizimidir. Diftonglar ingliz nutqiga chuqurlik va rang qo'shib, og'zaki nutqning umumiy ovoz sifatini oshiradi.

Bundan tashqari, ingliz tilidagi intonatsiya naqshlari - ko'tarilish yoki pasayish kabi - muloqotda kayfiyat, munosabat va urg'uni etkazishga yordam beradi. Intonatsiya, shuningdek, bayonotlar va savollarni farqlashda yoki hayratlanish yoki ishonchsizlik kabi histuyg'ularni ifodalashda rol o'ynaydi. Umuman olganda, ingliz tilining fonetik xususiyatlari uning melodik sifatiga hissa qo'shadi va uni tovush orqali nozik ifodalashga imkon beruvchi dinamik tilga aylantiradi.

O'zbek madaniyatida til tabulari ijtimoiy munosabatlarni shakllantirish va madaniy me'yorlarni saqlashda muhim o'rinn tutadi. Ba'zi so'zlar yoki iboralar haqoratomuzlik, odobsizlik yoki salbiy ma'nolar bilan bog'liqligi sababli tabu deb hisoblanishi mumkin. Tilni qo'llash bilan bog'liq tabular O'zbekistonning turli mintaqalarida farq qilishi mumkin, lekin odatda din, siyosat, oilaviy masalalar yoki ayrim ijtimoiy tabular, masalan, muhokama qilish kabi mavzular atrofida aylanadi.

Ingliz va o'zbek tabularining fonetik xususiyatlari bir necha o`nlab lingvist olimlar tomonidan o'rganilgan bo'lib, ularning ilmish ishlari bugungi kunda tilshunoslikda o'ziga xos ahamiyatga ega. S. Gal o'z ilmiy ishlarida ta'qilangan tabu so'zlarning fonetik xususiyatlarini yoritib bergen. O'zbek olimasi G. Mo'minova tilning fonetik xususiyatlarida tabular qanday

ifodalanishini potensial o'rgangan. D. Tannen esa tabu tilining roli va uning ijtimoiy munosabatlarga ta'sirini tadqiq etgan.

Usullar va adabiyotlar tahlili. Tadqiqotda tabu so'zlarning fonetik xususiyatlarini o'rganish uchun ekperimental, spektografik, akustik hamda sotsiolinvistik usullardan samarali foydalanishdi. Tadqiqot davomida tovush balandligi o'zgarishi, tovush sifati farqlari yoki tabular bilan bog'liq davomiylig o'zgarishlari aniqlandi.

Natijalar. Tadqiqotlar natijasi shuni ko'rsatadi, o'zbek va ingliz tabulari fonetik xususiyatlari jihatidan bir necha o'ziga xos o'rganilish jarayonini talab etadi. O'rganishlar natijasida tabularning quyidagi fonetik xususiyatlari haqida ma'lumot yig'ildi:

1. Qasam ichish: Ingliz tilida kuchli his-tuyg'ularni yoki tabu so'zlarga urg'u berish uchun so'kishda ovozning intensivligi va balandligi odatda qo'llaniladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadi, so'kinishlar ko'pincha baland ovozli, balandroq va cho'zilgan unli tovushlar bilan talaffuz qilinadi.

2. Tabudan qochish strategiyalari: Ba'zi ma'ruzachilar ma'lum kontekstlarda aniq tabu so'zlarni ishlatmaslik uchun evfemizm yoki bilvosita tildan foydalanishlari mumkin. Bu unli yoki undosh tovushlarni yumshoqroq muqobillar bilan almashtirish kabi haqoratomuz so'zning talaffuzini o'zgartirishni o'z ichiga olishi mumkin.

3. Fonologik o'zgartirishlar: Olimlar ta'kidlaganidek, tabu so'zlar muayyan tovushlar yoki tovushlar birikmalari atrofidagi ijtimoiy me'yorlar yoki lingvistik tabularni aks ettirish uchun ma'lum dialektlarda yoki nutq jamoalarida fonologik o'zgarishlarga duchor bo'lishi mumkin.

4. Ijtimoiy lingvistik xilma-xillik: taqiqlangan so'zlarning talaffuzi yosh, jins, ijtimoiy tabaqa, etnik kelib chiqish va mintaqaviy dialekt kabi omillarga qarab o'zgarishi mumkin. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadi, bu o'zgarishlar ma'ruzachilarning tabu tilini turli kontekstlarda qanday qabul qilishi va ishlatishiga ta'sir qilishi mumkin.

Tahlil va muhokama. Ingliz va o'zbek tillarining fonetik xususiyatlari har ikki tilning tovush tizimini shakllantirishda katta rol o'ynaydi. Ingliz va o'zbek tillari o'ziga xos fonetik xususiyatlarga ega bo'lib, ularning umumiyligi talaffuz naqshlariga hissa qo'shadi. Ikkala tilning fonetik xususiyatlariga oid ba'zi muhim fikrlar:

1. Ingliz tili fonetikasi:

- Ingliz tilida uzun va qisqa unlilar, diftonglar va shva tovushlari mayjud murakkab unlilar tizimi mavjud.
- Ingliz tilidagi so'zlarda undosh tovushlar keng tarqalgan bo'lib, bu ona tili bo'limganlar uchun talaffuzning ba'zi bir qiyin shakllariga olib keladi.
- Stress ingliz talaffuzida hal qiluvchi rol o'ynaydi, urg'uli bo'g'inlar ko'pincha urg'usizlarga qaraganda ko'proq urg'u oladi.
- Ingliz tilining turli dialektlarida intonatsiya naqshlari turlicha bo'lib, nutqning umumiyligi ritmi va oqimiga ta'sir qiladi.

2. O'zbek fonetikasi:

- O'zbek tilida ham old va orqa unlilar bilan bir qatorda yumaloq va aylanma unlilar ham xilma-xildir.
- O'zbek tilidagi undosh tovushlar odatda aniq artikulyatsiya bilan talaffuz qilinadi, ingliz tiliga nisbatan undosh tovushlar nisbatan kam.

-Tovush uyg'unligi o'zbek fonetikasining muhim xususiyati bo'lib, bunda so'z ichidagi unlilar oldingi orqa yoki yumaloq-yumaloqlanmagan sifatlariga ko'ra uyg'unlashadi.

- O'zbek tilida bo'g'in tuzilishi ingliz tiliga nisbatan soddarоq bo'lib, ko'p so'zlar CV (undosh-unli) yoki CVC (undosh-unli-undosh) tuzilmalaridan iborat.

Xulosa. Natijalar ko`rsatishicha, ingliz va o'zbek tillarining fonetik xususiyatlari o'ziga xos lisoniy tuzilmalarini aks ettiruvchi o'ziga xos xususiyatlarni namoyon etadi. Ingliz tili o'zining murakkab unlilar tizimi va undoshlar klasterlari bilan mashhur bo'lsa, o'zbek tilida unli va undosh tovushlarning keng doirasi namoyon bo'lib, uyg'unlikka katta e'tibor qaratilgan. Bundan tashqari, ikkala tilda ham o'z madaniyatlarida hurmatsizlik yoki nomaqbul deb hisoblangan ba'zi tovushlar yoki so'zlar bilan bog'liq tabular mavjud. Ushbu fonetik xususiyatlar va tabularni tushunish ingliz va o'zbek tillarida so'zlashuvchilar bilan muloqot qilishda muloqot qobiliyatini oshirishi va madaniy sezgirlikni oshirishi mumkin. Ushbu lingvistik nuanslarni hisobga olgan holda, odamlar har bir til jamoasiga xos bo'lgan urf-odat va an'analarni hurmat qilgan holda suhbat dinamikasini samarali boshqarishlari mumkin.

References:

1. Хужамкулов, Д. (2020). ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИ ЎЗБЕКИСТОН ИҚТИСОДИЁТГА ЖАЛБ ЭТИШ МАСАЛАЛАРИ. *Архив научных исследований*, (22).
2. Хужамкулов, Д. (2020). ҚИШЛОҚ ҲУДУДЛАРИДА УЙ-ЖОЙЛАР ҚУРИЛИШИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА МОЛИЯЛАШТИРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ. *Архив научных исследований*, (22).
3. Khojamkulov, D., Yusupova, S., & Zayniddinov, R. (2019). Socio-economic development with foreign trade (trio of emerging markets, transition economy and investment attractiveness). *Theoretical & Applied Science*, (12), 425-434.
4. Хужамкулов, Д. (2020). ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИНИНГ ХОРИЖ ТАЖРИБАЛАРИ ВА ХУСУСИЯТЛАРИ. *Архив научных исследований*, (21).
5. Khujamkulov, D. Y., Zayniddinov, R. K. O., Ergashev, D. R., Mamatov, M. A., & Uktamov, K. F. (2021). Improving the Use of Islamic Banking Services in Financing Investment Projects in Uzbekistan. *Revista geintec-gestao inovacao e tecnologias*, 11(2), 2205-2220.
6. Хужамкулов, Д. (2020). Совершенствования кредитования МСБ коммерческими банками Узбекистана. *Архив научных исследований*, (22).
7. Ismailova, N. (2019). Aspects of Modern Energy Saving Block Technology in House Building Sector of Uzbekistan. *Архив научных исследований*.
8. Ismailova, N. (2019). Aspects of Modern Energy Saving Block Technology in House Building Sector of Uzbekistan. *Архив научных исследований*.
9. Abdurakhmanov, K., Nurimbetov, R., Zikriyoev, A., & Khojamkulov, D. (2022, June). Comparison between correlation and latent model analysis on estimating causality of occupational health and safety in human capital development for raising economic efficiency (Evidence from building material manufacturing companies of Uzbekistan). In *AIP Conference Proceedings* (Vol. 2432, No. 1). AIP Publishing.
10. Abdurakhmanov, K., Zikriyoev, A., Shadibekova, D., Khojamkulov, D., & Raimjanova, M. (2022, December). Limits and challenges of human resource technological talents in AI age.

EURASIAN JOURNAL OF TECHNOLOGY AND INNOVATION

Innovative Academy Research Support Center

Open access journal

www.in-academy.uz

In *Proceedings of the 6th International Conference on Future Networks & Distributed Systems* (pp. 202-209).

11. Маматов, Б., Носиров, Э., Хўжамқулов, Д., & Шарафхўжаева, К. (2007). Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик лойиҳаларини молиялаштириш. *Ўқув қўлланма. ТМИ*, 2007.
12. Toshmurodova, M., Zikriyoev, A., Shadibekova, D., Khojamkulov, D., & Umarov, B. (2023, December). How Often Are Children on the Internet? Worldwide Prospective Multinomial Logistic Regression. In *Proceedings of the 7th International Conference on Future Networks and Distributed Systems* (pp. 86-94).
13. Khujamkulov, D. (2023). DIGITIZATION AS A FACTOR IN THE FORMATION OF NEW ECONOMIC TECHNOLOGIES IN COMPETITIVE CONDITIONS. *Инновационные исследования в науке*, 2(12), 22-24.
14. Raxmatovna, R. M. (2024). The Importance of Speech Techniques in Assessing Students' Professional Potential Opportunities. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 2(2), 98-100.
15. Rashidova, M. (2021). INGLIZ VA OZBEK TILLARIDA TRANSFORMATSIYA HODISASI. Студенческий вестник, (21-10), 48-49.
16. Rashidova, M. (2024, April). MODERN CONCEPTS AIMED AT INCREASING THE PROFESSIONAL POTENTIAL OF THE SPECIALIST. In Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit (pp. 484-486).
17. Raxmatovna, R. M. Modern Journal of Social Sciences and Humanities.
18. Ismanova, O. (2023). NEMIS TILIDAN O'ZBEK TILIGA TARJIMA QILISHDA TARJIMON MAHORATI. Центральноазиатский журнал образования и инноваций, 2(11), 93-97.
19. Urubayevna, I. O. (2024). TARJIAMADA LEKSIK SINONIMLARNING O'ZIGA XOS KATEGORIYALARI. Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi, 17(1), 182-184.
20. Urubayevna, I. O. (2024). SO 'ZNING LEKSIK MANOSI VA MATNDA LEKSIK QO 'LLANILISHI. Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi, 17(1), 164-168.
21. Urubayevna, I. O. (2024). TUSHUNCHA VA SO'ZNING O'ZARO MANSUBLIK MUNOSABATI. Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi, 17(1), 160-163.
22. Urubayevna, I. O. (2024). DUNYOVİY FANLARGA OID BO 'LGAN TERMINLARNING BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI. Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi, 21(1), 35-37.
23. Urubayevna, I. O. (2024). NEMIS VA O'ZBEK TILLARI TARJIMASHUNOSLIGIDAGI HAMOHANGLIK. Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi, 20(3), 7-10.
24. Бердиева, Д. Х. (2020). СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЗАКЛАДОЧНЫХ РАБОТ В СИСТЕМЕ РАЗРАБОТКИ МЕСТОРОЖДЕНИЯ КАУЛЬДИ. *Экономика и социум*, (11 (78)), 504-508.
25. Qosimov, M. O., Toshtemirov, U. T., Berdiyeva, D. X., & Damlajanov, F. B. (2022). YER OSTI KAMERALARNI QOTUVCHI TO 'LG 'AZMALAR BILAN TO 'LDIRISH ISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH. BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIY JURNALI, 2(9), 112-116.
26. Касимов, М. А., & Бердиева, Д. Х. (2021). Выбор оптимального варианта системы разработки на руднике Каульды. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1(6), 235-240.

EURASIAN JOURNAL OF TECHNOLOGY AND INNOVATION

Innovative Academy Research Support Center

Open access journal

www.in-academy.uz

27. Касимов, М. А., & Бердиева, Д. Х. (2021). Выбор оптимального варианта системы разработки на руднике Каульды. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1(6), 235-240.
28. Шведов, И. М., & Косимов, М. О. (2021). Сборник задач и упражнений по гидромеханике для практических занятий и самостоятельной работы.
29. Косимов, М. О., & Аскаров, А. М. (2024). Пути Улучшения Производства Буро-Взрывных Работ На Месторождении «Кальмакыр». *International Journal of Formal Education*, 3(5), 299-304.
30. Одилович, Қ. М. (2024). ОЛТИН ҚАЗИБ ОЛИШ КОРХОНАЛАРИДА ТАШКИЛИЙ ФАОЛИЯТ-САМАРАЛИ БОШҚАРИШ ТИЗИМИНИНГ АСОСИ. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, 4(04), 126-133.
31. Косимов, М., Халкулова, Х., & Эрматов, Н. (2024). ГИДРОГЕОЛОГИЧЕСКАЯ ОБСТАНОВКА НА КАРЬЕРЕ «КАЛЬМАКЫР». *Евразийский журнал технологий и инноваций*, 2(4), 52-58.
32. Kosimov, M., & Malyushenko, D. (2024). MITIGATION OF ENVIRONMENTAL HAZARDS IN THE DEVELOPMENT OF DEPOSITS BY OPEN-PIT AND UNDERGROUND METHODS. *Collection of scientific papers «SCIENTIA»*, (April 5, 2024; Valencia, Spain), 121-124.
33. Бердиева, Д. Х. (2022). РАСЧЕТ НАГРУЗКИ НА ЗАКЛАДКУ В УСЛОВИЯХ МЕСТОРОЖДЕНИЙ КАУЛЬДЫ. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(6), 792-802.
34. Abdurakhmonova, Z. (2024). COMPARATIVE ANALYSIS OF THE RESULTS OF STUDYING THE DEPENDENCE OF SANOGENIC THINKING ON PERSONAL CHARACTERISTICS AND BEHAVIORAL STRUCTURE. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 3(1 Part 3), 74-81.
35. Abdurahmonova, Z. (2024). Experience of Assessment of Social-Psychological Factors Affecting The Development of Sanogenic. *Modern Science and Research*, 3(1), 1-7.
36. Zuhra, A. (2021). EXPERIENCE OF SCIENTIFIC AND THEORETICAL INTERPRETATION OF SOCIO-PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF INDUSTRIAL THINKING IN RUSSIA AND FOREIGN COUNTRIES. *INFORMATION TECHNOLOGY IN INDUSTRY*, 9(3), 926-938.
37. Zuhra, A. (2022). THE SCIENTIFIC-THEORETICAL RESEARCH OF THE FEATURES OF PERSONALITY THINKING BY ORIENTAL SCHOLARS. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 2(11), 47-52.
38. Abdurakhmonova, Z. (2024). THE RESULTS OF RESEARCH ON THE ROLE OF FAMILY RELATIONSHIPS IN THE DEVELOPMENT OF SANOGEN THINKING. *Евразийский журнал технологий и инноваций*, 2(1 Part 3), 156-162.
39. Isanova, O. (2023). NEMIS TILIDAN O'ZBEK TILIGA TARJIMA QILISHDA TARJIMON MAHORATI. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(11), 93-97.
40. Urunbayevna, I. O. (2024). TARJIAMADA LEKSIK SINONIMLARNING O'ZIGA XOS KATEGORIYALARI. *Ta'lif innovatsiyasi va integratsiyasi*, 17(1), 182-184.
41. Urunbayevna, I. O. (2024). SO 'ZNING LEKSIK MANOSI VA MATNDA LEKSIK QO'LLANILISHI. *Ta'lif innovatsiyasi va integratsiyasi*, 17(1), 164-168.

EURASIAN JOURNAL OF TECHNOLOGY AND INNOVATION

Innovative Academy Research Support Center

Open access journal

www.in-academy.uz

42. Urubayevna, I. O. (2024). TUSHUNCHA VA SO'ZNING O'ZARO MANSUBLIK MUNOSABATI. *Ta'lism innovatsiyasi va integratsiyasi*, 17(1), 160-163.
43. Urubayevna, I. O. (2024). DUNYOVİY FANLARGA OID BO 'LGAN TERMINLARNING BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI. *Ta'lism innovatsiyasi va integratsiyasi*, 21(1), 35-37.
44. Urubayevna, I. O. (2024). NEMIS VA O'ZBEK TILLARI TARJIMASHUNOSLIGIDAGI HAMOHANGLIK. *Ta'lism innovatsiyasi va integratsiyasi*, 20(3), 7-10.
45. Ibrohimjon o'g'li, A. Q., & Urubayevna, O. I. (2022). NEMIS FRAZEOLOGIZMLARNING RIVOJLANISH TARIXI VA TARAQQIYOTI HAMDA O'ZBEK FRAZEOLOGIZMLARI BILAN QIYOSIY TAHLILI. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(10), 202-205.